

HSK 3 хэл зүй, PDF татах

72 · 2026-10-14

Файл нь сонгосон түвшний нийтлэгдсэн бүх агуулгыг багтаана. Зөвхөн дэлгэцэд ачаалсан хэсэг биш бөгөөд өмнөх түвшнүүдийг хуримтлуулан оруулахгүй. HSK Studio-ийн сургалтын материал болохоос сурах бичгийн скан эсвэл албан ёсны шалгалтын материал биш.

1. Юу гэж Х хийх вэ?

动词/形容词 + 什么 (啊)

Яригч үнэндээ “юу” гэж асуухгүй, харин ингэх хэрэггүй эсвэл шалтгаангүйг сөрөг асуултаар илэрхийлнэ.

Х нь ихэвчлэн үйл үг эсвэл тэмдэг нэр бөгөөд ард нь а аялга үг орж болно. Энэ ярианы хэлбэр шууд өнгөтэй тул харилцаа, нөхцөлөө харгалзана.

急什么啊，我们还有时间。

Jí shénme a, wǒmen hái yǒu shíjiān.

Юундаа яарах вэ, бидэнд цаг байна.

2. ...-аас эхлэн

从 + 时间/地点 + 起, + 后续情况

cóng ... qǐ нь тодорхой цаг эсвэл газрыг дараах нөхцөл эхлэх зааг болгоно.

qǐ нь эхлэх цэгийн араас орж, дараах өгүүлбэр ихэвчлэн тэр цэгээс үргэлжлэх төлөвлөгөө, байдал эсвэл хүрээг илэрхийлнэ; нэг удаагийн үйлдэлд тохирох нөхцөл хэрэгтэй.

从下星期一起，我们每天八点上课。

Cóng xià xīngqīyī qǐ, wǒmen měitiān bā diǎn shàngkè.

Ирэх даваа гаригаас эхлэн бид өдөр бүр найман цагт хичээллэнэ.

3. ...le...(jiù)...-ээр үйл явдал шууд залгахыг илэрхийлэх

主语 + 动作1 + 了 + (宾语), (主语) + 就 + 动作2

Эхний хэсгийн le нь дууслыг, дараагийн хэсгийн jiù нь хугацааны маш богино зай эсвэл үр дүн шууд залгахыг онцолно.

le-г эхний үйлдлийн дараа, jiù-г ихэвчлэн хоёр дахь үйлдлийн өмнө тавина. Эзэн ижил бол хоёр дахь эзнийг орхих нь элбэг.

我下了课就给你打电话。

Wǒ xià le kè jiù gěi nǐ dǎ diànhuà.

Хичээл тармагц би чам руу утасдана.

4. Дотно дуудлагын lǎo угтвар

老 + 姓氏/称呼

Энд lǎo нь нас заахгүй, харин дотно эсвэл танил дуудлага үүсгэнэ.

Ихэвчлэн танил хүмүүсийн ярианы дуудлагад хэрэглэнэ; харилцаа, заншлаас шалтгаалдаг тул бүх нэр үгийн өмнө тавьж болохгүй.

老王今天没来。

Lǎo Wáng jīntiān méi lái.

Лао Ван өнөөдөр ирсэнгүй.

5. Үйлдэгчтэй ба үйлдэгчгүй bèi идэвхгүй бүтэц

受事 + 被 + 施事 + 动词 + 结果 / 受事 + 被 + 动词 + 结果

Bèi өгүүлбэр нь нөлөөлөл хүлээсэн талыг онцлоно; үйлдэгчийг bèi-ийн дараа хэлэх эсвэл нөхцөл тодорхой бол орхиж болно.

Эзэн нь үйлдэлд өртөгч бөгөөд өгүүлэхүүн ихэвчлэн дуусал, үр дүн, өөрчлөлтийг заана; үйлдэгчийг эзэн болгохгүй, үр дүнгүй дан үйл үгээр төгсгөхгүй.

我的自行车被弟弟骑走了。

Wǒ de zìxíngchē bèi dìdì qízǒu le.

Миний дугуйг дүү унаад явчихсан.

门被打开了。

Mén bèi dǎkāi le.

Хаалга онгойлгогдсон.

6. Ерөнхийдөө

一般来说, + 普遍情况

Энэ хэлц дараах санаа ихэнх тохиолдолд үнэн ерөнхийлөл болохыг заана, заавал огт онцгой тохиолдолгүй гэсэн үг биш.

Ихэвчлэн өгүүлбэрийн эхэнд таслалаар тусгаарлаж, араас нь ерөнхий дүрэм, зуршил эсвэл нийт үнэлгээ орно; нэг удаагийн тодорхой үйл явдалд тохирохгүй.

一般来说, 北方的冬天比较冷。

Yìbān láishuō, běifāng de dōngtiān bǐjiào lěng.

Ерөнхийдөө хойд нутгийн өвөл харьцангуй хүйтэн.

7. Үйл үг давтах өгүүлбэр: эзэн + үйл үг + тусагдахуун + үйл үг + нөхөл

主语 + 动词 + 宾语 + 动词 + 补语

Эхний үйл үг тусагдахуунтай, давтагдсан үйл үг нөхөлтэй холбогдож, хоёр хэсгийг хоёуланг нь тод илэрхийлнэ.

Түгээмэл хэлбэр нь V + тусагдахуун + V + нөхөл. Нөхлийн өмнөх хоёр дахь үйл үгийг орхиж болохгүй; төгсгөлийн le-г ихэвчлэн тэр үйл үгийн дараа тавина.

我们等他等了半个小时。

Wǒmen děng tā děng le bàn ge xiǎoshí.

Бид түүнийг хагас цаг хүлээлээ.

8. Zěnyàng ба үйл үгээр арга асуух

主语/话题 + 怎样 + 动词 (+ 宾语)

Энэ бүтэц нь юмын шинжийг биш, үйлдлийг ямар аргаар хийхийг асууна.

Zěnyàng нь үндсэн үйл үгийн яг өмнө орно; объект өгүүлбэрийн эхэнд эсвэл үйл үгийн дараа байж болно.

这个菜应该怎样做?

Zhè ge cài yīnggāi zěnyàng zuò?

Энэ хоолыг яаж хийх вэ?

9. ... хийх цаг боллоо

(主语) + 该 + 动词短语 + 了

Энэ бүтэц цаг, явц эсвэл бодит нөхцөлөөс шалтгаалан одоо нэг үйлдэл хийх ёстойг заана.

gāi-г хийх үйлдлийн өмнө тавьж, өгүүлбэрийн төгсгөлийн le нь шинэ нөхцөл үүссэнийг заана; өгүүлэгдэхүүнийг хам сэдвээс хамааран хэлж эсвэл орхино.

天晚了，我们该回家了。

Tiān wǎn le, wǒmen gāi huí jiā le.

Орой болжээ, бид гэртээ харих цаг боллоо.

10. ... тусам ...

越 + 条件/动作 + 越 + 状态/结果

Эхний хэсгийн зэрэг эсвэл нөхцөл өөрчлөгдөхөд дараагийн хэсэг мөн дагаж өөрчлөгдөнө.

yuè бүрийн ард үйл үгийн эсвэл тэмдэг нэрийн хэсэг орно; эхний хэсэг нь нөхцөл, өөрчлөлт, дараагийнх нь дагалдах үр дүнг заана.

天气越冷，我越想喝热茶。

Tiānqì yuè lěng, wǒ yuè xiǎng hē rè chá.

Цаг агаар хүйтрэх тусам би халуун цай уухыг улам хүсдэг.

11. Салгаж болох үйл үг-нөхцөлт líkāi, wánchéng, fēnkāi хэлбэр

动词部分 + 得/不 + 补语部分 / 主语 + 动补式复合词 + 了 + 宾语

Эхний хэсэг үйлдэл, дараагийн хэсэг үр дүнг заана; дунд нь dé оруулбал үр дүн боломжтой, bù оруулбал боломжгүйг илэрхийлнэ.

Боломжийн хэлбэрт dé эсвэл bù-г үйл үг ба нөхцөлийн хооронд тавина; дууссан байдлын le нь бүтэн хэлбэрийн дараа орно.

我已经完成了作业。

Wǒ yǐjīng wánchéng le zuòyè.

Би даалгавраа аль хэдийн дуусгасан.

这么多作业，我今天完不成。

Zhème duō zuòyè, wǒ jīntiān wánbùchéng.

Ийм их даалгаврыг би өнөөдөр дуусгаж чадахгүй.

12. dàgài ба залгаа тоогоор ойролцоо хэмжээг илэрхийлэх

大概 + 数量短语 / 相邻数词1 + 相邻数词2 + 量词/名词

Хоёр хэлбэр хоёулаа нарийн бус хэмжээг заана: dàgài нь таамгийг шууд тэмдэглэж, залгаа тоо нь бодит хэмжээ ойролцоо хоёр утгын хооронд байгааг илэрхийлнэ.

dàgài-г тооны хэлцийн өмнө тавина. Залгаа тоог багаас их рүү дараалуулж, араас нь нэг ерөнхий тоолох үг эсвэл нэр үг хэрэглэнэ, жишээ нь liǎng sān tiān, sì wǔ ge rén.

大概有二十个人参加会议。

Dàgài yǒu èrshí ge rén cānjiā huìyì.

Хуралд ойролцоогоор хорин хүн оролцоно.

我在北京住了三四年。

Wǒ zài Běijīng zhù le sān sì nián.

Би Бээжинд гурав дөрвөн жил амьдарсан.

13. Өгүүлэгдэхүүн-өгүүлэхүүний хэлц өгүүлэгдэхүүн болох нь

主语 + 谓语一 + 谓语二

Өмнөх өгүүлэгдэхүүн-өгүүлэхүүний хэлц бүхлээрээ яригдах зүйл бөгөөд дараах өгүүлэхүүн түүнд дүгнэлт өгнө.

Эхлээд доторх өгүүлэгдэхүүн нэг ба өгүүлэхүүн нэгийг бүрдүүлж, бүх хэлцийг өгүүлбэрийн эхэнд тавина; хоёр дахь өгүүлэхүүн нь чухал, хэвийн, амар зэрэг үнэлгээ өгдөг.

孩子身体健康最重要。

Háizi shēntǐ jiànkāng zuì zhòngyào.

Хүүхдийн бие эрүүл байх нь хамгийн чухал.

14. Үр дүн, эхлэл, үргэлжлэлийг заах чиглэлийн нөхөл

动词 + 出/起/下 (表示结果) / 动词 + 上/起来 (表示开始) / 动词 + 下去/下来 (表示持续)

Эдгээр хэсэг бодит хөдөлгөөний чиглэлээс гадна үйлдэл үр дүнд хүрэх, эхлэх эсвэл үргэлжлэхийг зааж чадна.

chū/qǐ/xià нь үйл үгтэй нийлж таних, үүсэх, олж авах зэрэг үр дүнг зааж болно; shàng/qǐlái нь эхлэл, xiàqù/xiàlái нь үйлдэл эсвэл байдлын үргэлжлэлийг ихэвчлэн заана. Холбоо бүрийг үйл үг, хам сэдвээр сурна.

我听出来了，他是王老师。

Wǒ tīngchūlái le, tā shì Wáng lǎoshī.

Би дууг нь сонсоод Ван багш гэдгийг танилаа.

孩子们笑起来了。

Háizimen xiào qǐlái le.

Хүүхдүүд инээж эхэллээ.

15. Тодотгон нэрлэсэн хэлц

身份/关系名词 + 专名

Тодотгон нэрлэсэн хэлц нь нэг хүн эсвэл юм заасан хоёр нэрийн хэсгээс бүтэж, дараагийн хэсэг эхнийхийг тодруулна.

Хоёр хэсгийн хооронд ихэвчлэн de хэрэглэхгүй; өгүүлбэрт хамтдаа нэг гишүүн болж, өөр өөр этгээдийг заахгүй.

我的朋友小王是医生。

Wǒ de péngyou Xiǎo Wáng shì yīshēng.

Миний найз Сяо Ван эмч.

16. Чиглэх утгатай xiàng үйл үг

地点/事物 + 向 + 方向

Үйл үг байхдаа xiàng нь нэг чиг рүү харах, чиглэхийг хэлж, угтвар үгийн хэрэглээнээс ялгаатай.

“Газар эсвэл юм + xiàng + чиглэл” хэлбэр түгээмэл бөгөөд xiàng нь гол өгүүлэхүүн; энэ бүтцэд өөр гол үйл үг нэмэхгүй.

这扇窗户向南。

Zhè shàn chuānghu xiàng nán.

Энэ цонх өмнө зүг харсан.

17. Гадаад сэтгэгдлийн kànqǐlái ба kànshàngqu

主语 + 看起来 + 描述 / 主语 + 看上去 + 描述

Хоёр хэлц хоёулаа харагдах байдлаас үүссэн сэтгэгдлийг илэрхийлж, ихэвчлэн харилцан орлуулж болно.

Өгүүлэгдэхүүн нь ажиглагдаж буй хүн эсвэл зүйл бөгөөд араас нь гадаад төрх, байдлын дүрслэл орно; өгүүлбэрийн эхэнд таамаг илэрхийлэх kànlái-тай андуурахгүй.

这道菜看起来很好吃。

Zhè dào cài kànqǐlái hěn hǎochī.

Энэ хоол маш амттай харагдаж байна.

他看上去有点儿累。

Tā kànshàngqu yǒudiǎnr lèi.

Тэр бага зэрэг ядарсан харагдаж байна.

18. Huò ба huòzhě-оор сонголт илэрхийлэх

或者 + 选择一, 或者 + 选择二

Huò, huòzhě нь сонголтын үг эсвэл өгүүлбэрийг холбож, “huòzhě..., huòzhě...” нь хоёр сонголтыг зэрэгцүүлнэ.

Ихэвчлэн сонголтыг мэдэгдэнэ; “А юу, В юу” гэсэн асуултад háishì хэрэглэж, huòzhě-оор механикаар солихгүй.

周末我们或者去爬山, 或者在家休息。

Zhōumò wǒmen huòzhě qù páshān, huòzhě zài jiā xiūxi.

Амралтын өдөр бид ууланд алхах эсвэл гэртээ амарна.

19. Rúguǒ... jiù... ба ... dehuà, jiù...-аар таамаг нөхцөл илэрхийлэх

如果 + 条件, 主语 + 就 + 结果 / 条件 + 的话, 主语 + 就 + 结果

Хоёр бүтэц хоёулаа тодорхойгүй нөхцөлийг дэвшүүлж, нөхцөл биелвэл гарах үр дүнг өгүүлнэ.

Rúguǒ нь нөхцөлийн өмнө, dehuà нь нөхцөлийн төгсгөлд орно. Үр дүнд jiù түгээмэл ч хоёр тэмдгийг эвгүй давхарлахгүй.

如果明天下雨, 我们就不去爬山。

Rúguǒ míngtiān xià yǔ, wǒmen jiù bú qù páshān.

Маргааш бороо орвол бид ууланд алхахгүй.

你有问题的话, 就给我打电话。

Nǐ yǒu wèntí dehuà, jiù gěi wǒ dǎ diànhuà.

Асуух зүйл байвал над руу залгаарай.

20. Bùdàn... érqǐě...-аар ахиулсан нэмэлт илэрхийлэх

主语 + 不但 + 谓语一, 而且 + 谓语二

Энэ бүтэц эхлээд нэг баримт дурдаж, дараа нь илүү хүчтэй, өргөн эсвэл чухал мэдээлэл нэмнэ.

Bùdàn-г эхний хэсгийн, érqǐě-г нэмэгдэх хэсгийн өмнө тавьж, хоёр хэсгийг дүрмийн хувьд зэрэгцүүлнэ.

她不但会说汉语, 而且会写汉字。

Tā bùdàn huì shuō Hànyǔ, érqǐě huì xiě Hànzì.

Тэр хятад хэлээр ярьж чаддагаас гадна ханз бичиж чадна.

21. ...-аас өмнө эсвэл хойно

(在) + 时间/事件 + 以前/以后/前/后, + 情况

Энэ бүтэц цаг эсвэл үйл явдлыг зааг болгон өөр нөхцөл түүнээс өмнө эсвэл хойно болсныг илэрхийлнэ.

Тулгуур цаг эсвэл үйл явдлыг yǐqián/yǐhòu-ийн өмнө тавина; богино нэрийн хэсэг qián/hòu-г шууд авч болно. Өгүүлбэрийн эхний zài-г ихэвчлэн орхиж болно.

出门以前, 请关好窗户。

Chūmén yǐqián, qǐng guān hǎo chuānghu.

Гарахаасаа өмнө цонхоо сайн хаагаарай.

22. Олон тодотгол

领属/时间地点/短语 + 指示数量/性质 + 中心语

Олон тодотгол бүгд гол нэрийн өмнө орж, нэг хүн эсвэл зүйлийг өөр өөр талаас нь хязгаарлана.

Эзэмшил, цаг газар эсвэл урт хэлц ихэвчлэн урд, заах-тоо хэмжээний хэлц ба шинжийн дүрслэл гол нэртэй ойр орно. de шаардсан тодотголд de-г хадгалж, нарийн дараалал нь утгын холбооноос бас шалтгаална.

这是我昨天买的那本汉语词典。

Zhè shì wǒ zuótiān mǎi de nà běn Hànyǔ cídiǎn.

Энэ бол миний өчигдөр худалдаж авсан тэр хятад хэлний толь бичиг.

23. Gègè, zhāngzhāng зэрэг давтсан тоолох үг

名词 + 重叠量词 + (都) + 谓语

Gègè, zhāngzhāng нь “нэг бүр”, “хуудас бүр”-тэй адил бөгөөд үл хамаарах зүйлгүй нэг бүрчлэн хамарна. Давтсан тоолох үг нь өгүүлэгдэхүүн эсвэл түүний дараах ижил утгат хэсэг болж, dōu-тэй хорших нь элбэг; хэмжүүр нэр үгтэй тохирно.

这些苹果个个都很甜。

Zhèxiē píngguǒ gè gè dōu hěn tián.

Эдгээр алим нэг бүрдээ амттай.

这些照片张张都很清楚。

Zhèxiē zhàopiàn zhāng zhāng dōu hěn qīngchu.

Эдгээр зураг нэг бүрдээ тод.

24. Biérén, zánmen төлөөний үг

别人 + 谓语 / 咱们 + 谓语

Biérén нь өөрөөсөө эсвэл яригдаж буй хүнээс бусдыг, zánmen нь сонсогчийг багтаасан “бид”-ийг заана.

Biérén нь өгүүлэгдэхүүн, тусагдахуун, тодотгол болж болно; zánmen нь ярианд хамтын оролцоог онцолж, албан нөхцөлд wǒmen түгээмэл.

别人都下班了, 你也走吧。

Biérén dōu xiàbān le, nǐ yě zǒu ba.

Бусад хүн бүгд ажлаа тараад явсан, та ч бас яв даа.

咱们明天一起去。

Zánmen míngtiān yìqǐ qù.

Маргааш бид хамт явъя.

25. Огт ... биш

主语 + 一点儿也不 + 谓语

Энэ хэлц бүрэн үгүйсгэлийг илэрхийлж, өчүүхэн зэрэг эсвэл онцгой тохиолдол ч үлдэхгүй.

yìdiǎnr yě bù нь тэмдэг нэр эсвэл сэтгэл, хүсэл заасан үйл үгийн өмнө орж зэргийг онцолно; тоо хэмжээг онцолдог yī + тоолох үг + нэр үг + yě bù-ээс ялгаатай.

今天一点儿也不冷。

Jīntiān yìdiǎnr yě bù lěng.

Өнөөдөр огт хүйтэн биш.

26. Бусад зүйлийг заах biéde, qítā

别的 + 名词 / 其他 + 名词

Хоёулаа “өөр” гэсэн утгатай; biéde нь ярианы бөгөөд дараах нэр үгийг орхиж болно, qítā нь төвийг сахисан эсвэл бичгийн бөгөөд нэг бүлгийг хязгаарлана.

Нэр үгийн өмнө “biéde эсвэл qítā + нэр үг” хэрэглэнэ; biéde дангаараа байвал орхигдсон зүйл нөхцөлөөс тодорхой байна.

你还有别的问题吗？

Nǐ hái yǒu bié de wèntí ma?

Танд өөр асуулт байна уу?

其他同学已经到了。

Qítā tóngxué yǐjīng dào le.

Бусад сурагч аль хэдийн ирсэн.

27. Үнэлэлт ба таамгийн дайвар үгс

主语 + 判断/推测副词 + 谓语

Эдгээр үг магадлал, шаардлага, ойролцоо байдал, баттай байдал, төсөөтэй санагдах эсвэл бараг хүрэхийг илэрхийлнэ.

Dàgài, hǎoxiàng нь эргэлзээтэй, yídìng, bìxū нь хүчтэй; chàbuduō, jīhū хоёул ойролцоог заах ч холбоос нь ялгаатай.

他大概八点到，但是一定会来。

Tā dàgài bā diǎn dào, dànshì yídìng huì lái.

Тэр найман цагт ирэх байх, гэхдээ заавал ирнэ.

28. yíhuìr..., yíhuìr...-ээр ээлжлэн өөрчлөгдөхийг илэрхийлэх

主语 + 一会儿 + 动作/状态1, 一会儿 + 动作/状态2

yíhuìr бүр өөр үйлдэл эсвэл байдлыг оруулж, хурдан өөрчлөлт ба нааш цааш ээлжлэхийг онцолно.

Хоёр хэсэг ихэвчлэн нэг эзэнтэй. Эзнийг эхний yíhuìr-ийн өмнө тавьж, харьцангуй зэрэгцээ хоёр хэсгийг залгуулна.

小猫一会儿跑到门口，一会儿跳到椅子上。

Xiǎomāo yíhuìr pǎo dào ménkǒu, yíhuìr tiào dào yǐzi shang.

Муурын зулзага нэг бол хаалга руу гүйж, нэг бол сандал дээр үсэрч гарна.

29. Удалгүй

(前一情况,) 不一会儿, + 后一事件

bù yíhuìr нь маш богино хугацаа өнгөрснийг илэрхийлж “удалгүй” гэсэнтэй ойролцоо.

Ихэвчлэн дараагийн үйл явдлын өмнө орж, эхний үйлдэл эсвэл нөхцөлийг түрүүлж хэлж болно; тодорхой минутын хугацаа заахгүй.

□□□□□□□□

Bù yíhuì, yǒu jiù tíng le.

Удалгүй бороо зогслоо.

30. Үйл үг + de/bù + үйл үг/тэмдэг нэр

动词 + 得/不 + 结果动词/形容词

de нь нөхцөл боломжтой тул үр дүнд хүрч чадна, bù нь чадвар эсвэл бодит нөхцөлийн хязгаарлалтаас болж хүрч чадахгүйг заана.

de/bù-г үйл үг ба үр дүнгийн хэсгийн дунд тавина; үр дүнгийн хэсэг нь үйл үг эсвэл тэмдэг нэр байж болно, жишээ нь kàn de dǒng, tīng bù qīngchū. Энэ нь энгийн дууслыг бус боломжийг онцолно.

这里太吵，我听不清楚。

Zhèlǐ tài chǎo, wǒ tīng bù qīngchū.

Энд хэт шуугиантай тул би тод сонсож чадахгүй байна.

31. ...-ын үзлээр

在 + 人物/群体 + 看来, + 观点或判断

Энэ бүтэц дараах дүгнэлтийн харах өнцгийг тогтоож “хэн нэгний үзлээр” гэсэнтэй адил.

zài ба kànlái-ийн хооронд хүн эсвэл бүлэг орж, араас нь тэр өнцгийн үнэлгээ, дүгнэлт орно; дунд хэсэг нь харагдаж буй зүйл биш.

在我看来，这个办法最简单。

Zài wǒ kànlái, zhège bànfǎ zuì jiǎndān.

Миний бодлоор энэ арга хамгийн энгийн.

32. Улам бүр

主语 + 越来越 + 谓语

yuèlái yuè нь өөрчлөлтийн чиг хандлагыг онцолж, дараах шинж эсвэл байдал аажмаар нэмэгдэх, буурахыг илэрхийлнэ.

Араас нь ихэвчлэн тэмдэг нэр эсвэл сэтгэл, байдлын үйл үг орно; нэг зүйлийн цаг хугацааны өөрчлөлтийг харьцуулна, хоёр зүйлийг шууд харьцуулахгүй.

天气越来越暖和了。

Tiānqì yuèlái yuè nuǎnhuo le.

Цаг агаар улам дулаарч байна.

33. Нэг ч ... үгүй

一 + 量词 + 名词 + 也/都 + 不/没 + 谓语

Энэ бүтэц хамгийн бага “нэг” хэмжээг ч үгүйсгэлд хамруулж, нэг ч байхгүй эсвэл нэг ч удаа болоогүйг онцолно.

Тоо хэмжээний хэлц yě/dōu-гийн өмнө, үгүйсгэх үг өгүүлэхүүний өмнө орно; méi нь болсон үйлдлийг, bù нь одоо, зуршил эсвэл ирээдүйг ихэвчлэн үгүйсгэнэ.

我今天一杯咖啡也没喝。

Wǒ jīntiān yì bēi kāfēi yě méi hē.

Би өнөөдөр нэг ч аяга кофе уугаагүй.

34. yòu..., yòu...-ээр хоёр шинж эсвэл үйлдлийг зэрэгцүүлэх

主语 + 又 + 特点/动作1, 又 + 特点/动作2

Хоёр yòu нь зэрэгцээ хэсгүүдийг тус тус тэмдэглэж, хоёр байдал хоёулаа үнэн болохыг заан, ихэвчлэн ерөнхий үнэлгээ агуулна.

Хоёр хэсэг нэг эзэнтэй бөгөөд хоёр yòu-гийн дараах хэсэг хоёр тэмдэг нэр эсвэл хоёр үйл үгийн хэлц мэт дүрмийн хувьд зэрэгцээ байна.

这家饭店又干净, 又安静。

Zhè jiā fàndiàn yòu gānjìng, yòu ānjìng.

Энэ зоогийн газар цэвэрхэн бас нам гүм.

35. Búbì ба búyòng-оор шаардлагагүйг илэрхийлэх

主语 + 不必/不用 + 动词短语

Búbì ба búyòng нь үйлдлийг хийх шаардлагагүйг хэлэхээс хориг эсвэл чадваргүй гэсэн үг биш.

Араас нь үйл үгийн хэлц шууд орно; búyòng ярианд түгээмэл. Хоригийг bùnéng, búyào зэргээр илэрхийлнэ.

明天不用早起。

Míngtiān búyòng zǎoqǐ.

Маргааш эрт босох хэрэггүй.

36. bù A bù B бүтэц

不 + A + 不 + B

Энэ хэлбэр эсрэг хоёр шинжийг зэрэг үгүйсгэж, ихэвчлэн дундаж зэрэг эсвэл аль ч туйлд хамаарахгүй байдлыг илэрхийлнэ.

A ба B нь ихэвчлэн dà/xiǎo, lěng/rè шиг утгаараа эсрэг, хэлбэрээрээ тэгш нэг үеийн хэсгүүд байна; холбоогүй үгийг дур мэдэн нийлүүлэхгүй.

这件衣服不大不小, 正合适。

Zhè jiàn yīfu bú dà bù xiǎo, zhèng héshì.

Энэ хувцас том ч биш, жижиг ч биш, яг таарч байна.

37. Үйл үг-тусагдахуун хэлбэрийн fàngjià, jiànmiàn, jiéhūn, xǐzǎo салангид үг

主语 + 动词部分 + 了/过 + 次数或时量 + 宾语语素

Тольд нэг үг мэт харагдавч дотроо үйл үг ба тусагдахуунтай тул зарим хэсгийг хооронд нь оруулна.

Дууссан байдал, туршлага, давтамж, хугацааг илэрхийлэхдээ “үйл үгийн хэсэг + байдлын тэмдэг + давтамж эсвэл хугацаа + тусагдахууны хэсэг” хэлбэрийг хэрэглэж, оролцогчийг угтвар үгээр өмнө оруулна.

我们昨天见了一次面。

Wǒmen zuótiān jiàn le yí cì miàn.

Бид өчигдөр нэг удаа уулзсан.

38. Үйл үг 1 + zhe + үйл үг 2-оор дагалдах үйлдэл илэрхийлэх

主语 + 动词1 + 着 + (宾语) + 动词2

zhe нь үйл үг 1-ийн үргэлжилсэн байдлыг тэмдэглэж, тэр байдал нь үйл үг 2-ын гол үйлдлийн арга эсвэл дэвсгэр болно.

Үйл үг 1-ийн ард zhe тавьж, үйл үг 2 нь өгүүлбэрийн гол үйл явдлыг илэрхийлнэ. Хоёр үйлдэл ихэвчлэн нэг эзэнтэй бөгөөд үйл үг 1 тусагдахуунтай байж болно.

□□□□□□□□

Tā nǎzhe dìtú zhǎo fàndiàn.

Тэр газрын зураг барин зоогийн газар хайж байна.

39. Yìbiān... yìbiān...-аар зэрэг үйлдэл илэрхийлэх

主语 + 一边 + 动作一, 一边 + 动作二

Энэ бүтэц нэг эзэн ижил цагт хийх хоёр үйлдлийг холбоно.

Хоёр үйлдлийн өмнө тус бүр yìbiān тавина; зэрэг хийж болох үйлдэлд хэрэглэж, тодорхой дараалалтай үйлдэлд хэрэглэхгүй.

她一边听音乐, 一边做饭。

Tā yìbiān tīng yīnyuè, yìbiān zuò fàn.

Тэр хөгжим сонсонгоо хоол хийж байна.

40. Нэр үгийн jiā, zì, yuán дагавар

词根 + 家/子/员

Jiā нь ихэвчлэн мэргэжилтэн, yuán нь тодорхой ажил эрхлэгчийг зааж, zì нь хүн эсвэл юм заасан түгээмэл нэр үг бүтээнэ.

Үгийн үндэстэй холболт нь ихэвчлэн тогтсон үг тул huàjiā, fúwùyuán, màozi гэх мэтээр бүтнээр нь сурна.

她是一位画家。

Tā shì yí wèi huàjiā.

Тэр эмэгтэй зураач.

41. Xiān... zài/ránhòu...-аар дараалал илэрхийлэх

主语 + 先 + 动作一, 再/然后 + 动作二

Энэ бүтэц эхэлж хийх ба дараа хийх үйлдлийг цагийн дарааллаар холбоно.

Xiān-г эхний үйлдлийн өмнө, zài эсвэл ránhòu-г дараагийн алхмын өмнө тавина; үнэхээр зэрэг үйлдэлд хэрэглэхгүй.

我先洗手, 然后吃饭。

Wǒ xiān xǐshǒu, ránhòu chīfàn.

Би эхлээд гараа угаагаад дараа нь хооллоно.

42. Харьцуулалт ба хүчийг илэрхийлэх зэргийн дайвар үг

主语 + 比较/特别/挺/有些/极 + 形容词或状态 / 主语 + 比 + 比较对象 + 还/更 + 形容词 / 越 + 动词 + 越 + 形容词或状态

Bǐjiào, yǒuxiē, tǐng нь өөр өөр зэргийн үнэлгээ, tèbié ба jí нь хүч, hái ба gèng нь харьцуулалтын өсөлт, yuè нь нөхцөл дагасан өөрчлөлтийг илэрхийлнэ.

Зэргийн дайвар үг тэмдэг нэр эсвэл байдлын үйл үгийн өмнө орно; gèng, hái-д харьцуулалт хэрэгтэй, yuè нь “ихсэх тусам” бүтэц үүсгэж, jí нь hēn-тэй давхардахгүй.

今天比昨天更冷。

Jīntiān bǐ zuótiān gèng lěng.

Өнөөдөр өчигдрөөс илүү хүйтэн.

这个问题挺难的。

Zhè ge wèntí tǐng nán de.

Энэ асуулт нэлээд хэцүү.

43. Үйлдэл дууссанаас нэг цагийн цэг хүртэлх зай

主语 + 动词 + (宾语/地点) + 时量 + 了

Хугацааны нөхөл нь үйлдэл дууссанаас тулгуур цаг хүртэлх зайг хэмжихээс үйлдэл өөрөө хэр удаан үргэлжилснийг заахгүй.

Ирэх, явах, гэрлэх зэрэг төгсөх цэгтэй үйл үгийн ард хугацаа тавьж, өгүүлбэрийн төгсгөлд le-г ихэвчлэн хэрэглэнэ, жишээ нь lái Zhōngguó liǎng ge yuè le. Тулгуур цэг одоо эсвэл өнгөрсөн цаг эсэхийг хам сэдэв шийднэ.

他来中国两个月了。

Tā lái Zhōngguó liǎng ge yuè le.

Түүнийг Хятадад ирснээс хойш хоёр сар болжээ.

44. Wèi, xiàng, guānyú угтвар үгс

为 + 受益者/目的 + 谓语 / 向 + 对象 + 动词 / 关于 + 主题 + 谓语

Wèi нь ашиг хүртэгч эсвэл зорилго, xiàng нь чиглэл эсвэл хүлээн авагч, guānyú нь сэдвийг танилцуулна.

Угтвар үгийн хэлц ихэвчлэн өгүүлэхүүний өмнө орно; guānyú нь сэдэв, xiàng нь үйлдлийн чиглэсэн объектыг онцолдог.

关于这个问题，请向老师说明。

Guānyú zhège wèntí, qǐng xiàng lǎoshī shuōmíng.

Энэ асуудлын талаар багшид тайлбарлана уу.

大家都在为比赛做准备。

Dàjiā dōu zài wèi bǐsài zuò zhǔnbèi.

Бүгд тэмцээнд бэлтгэж байна.

45. Үйл үгийн эсвэл тэмдэг нэрийн хэсэг өгүүлэгдэхүүн болох нь

动词/动词性短语/形容词/形容词性短语 + 谓语

Яригч үйлдэл, үйл ажиллагаа, шинж эсвэл байдлыг үнэлэх зүйл болгон авч, түүнд дүгнэлт өгнө.

Өгүүлэгдэхүүн болсон хэсэг эхэнд орж, дараах өгүүлэхүүн нь хэцүү хялбар, сайн муу, ач холбогдол эсвэл нөлөөг хэлнэ. Энд үйлдэгчийг бус үйлдэл эсвэл шинжийг өөрийг нь тайлбарлана.

每天运动对身体很好。

Měitiān yùndòng duì shēntǐ hěn hǎo.

Өдөр бүр дасгал хийх нь биед маш сайн.

太着急对解决问题没有帮助。

Tài zháojí duì jiějué wèntí méiyǒu bāngzhù.

Хэт сандрах нь асуудлыг шийдэхэд тус болохгүй.

46. Jiù, yíkuàir, yígòng, zhǐ, dàochù, zhǐshì дайвар үгс

主语 + 一块儿 + 动词短语 / 一共 + 数量 / 只是 + 限制性说明

Эдгээр дайвар үг нь шууд үргэлжлэх, хамт хийх, нийт тоо, хязгаарлалт, хаа сайгүй эсвэл “зөвхөн” гэсэн утгыг илэрхийлнэ.

Утгаар нь сонгоно: yígòng нь тоо хэмжээтэй, yíkuàir нь хамтын үйлдэлтэй, zhǐshì нь хязгаарласан тайлбартай түгээмэл орно.

我们一块儿去吧，一共有三个人。

Wǒmen yíkuàir qù ba, yígòng yǒu sān ge rén.

Хамт явцгаая, нийт гурван хүн байна.

47. Kǒu, huí, biàn, shēng тоолох үг

数词 + 口 + 人/食物/饮料 / 动词 + 数词 + 回/遍 / 动词 + 数词 + 声

Дөрвүүл нэгж илэрхийлдэг ч өөр зүйл тоолно: kǒu нь хүн эсвэл нэг балгыг, бусад гурав нь үйлдлийг тоолно.

Biàn нь үйлдлийг эхнээс төгсгөл хүртэл бүтэн хийхийг, huí нь зөвхөн нэг удаа тохиолдохыг заана; shēng нь хэлэх, дуудах, асуух үйл үгийн дараа орно.

我喝了一口水。

Wǒ hē le yì kǒu shuǐ.

Би нэг балга ус уусан.

这篇课文我读了两遍。

Zhè piān kèwén wǒ dú le liǎng biàn.

Би энэ хичээлийн эхийг эхнээс нь дуустал хоёр удаа уншсан.

48. Хэрэгцээ, зөвлөгөө, хүсэл, үүрэг илэрхийлэх баймж үйл үг

主语 + 需要/该/应该/愿意/得 + 动词短语

Xūyào нь бодит хэрэгцээ, gāi ба yīnggāi нь зөвлөгөө эсвэл хариуцлага, yuànyuì нь хүсэл, děi нь зайлшгүй үүргийг илэрхийлнэ.

Баймж үйл үг ихэвчлэн үндсэн үйл үгийн өмнө орно; үгүйсгэх хэлбэр нь ялгаатай тул бүгдэд нэг хэлбэр хэрэглэхгүй.

明天得早起，你应该早点儿睡。

Míngtiān děi zǎoqǐ, nǐ yīnggāi zǎodiǎnr shuì.

Маргааш эрт босох хэрэгтэй тул арай эрт унтаарай.

我愿意帮你。

Wǒ yuànyuì bāng nǐ.

Би танд туслахад бэлэн.

49. Үйл үг + dào, zhù, zǒu эсвэл shàng

动词 + 到 / 动词 + 住 / 动词 + 走 / 动词 + 上

dào нь хүрэх эсвэл олох, zhù нь тогтоох эсвэл хадгалах, zǒu нь хуучин байрнаас холдох, shàng нь наалдах, нэмэгдэх эсвэл хүрэхийг заана.

Үр дүнгийн нөхөл үйл үгийн шууд ард орж, хүлээсэн үр дүн биелсэн эсэхийг заана; алийг сонгох нь үйлдэл ба үр дүнгээс хамаарч, дураараа сольж болохгүй.

我终于找到了钥匙。

Wǒ zhōngyú zhǎodào le yàoshi.

Би эцэст нь түлхүүрээ оллоо.

请记住这个地址。

Qǐng jìzhù zhège dìzhǐ.

Энэ хаягийг тогтоож аваарай.

50. ...-ын хувьд

对 + 人物/群体 + 来说, + 评价

Энэ бүтэц дараах дүгнэлт тодорхой хүн, бүлэг эсвэл зүйлд хамааралтайг илэрхийлнэ.

duì ба láishuō-ийн хооронд хамаарах этгээд орж, араас нь хэцүү хялбар, ач холбогдол, мэдрэмжийн үнэлгээ ихэвчлэн орно; хамаарлыг онцлохоос тухайн хүний үзлийг заавал эшлэхгүй.

对初学者来说，这本书有点儿难。

Duì chūxuézhě láishuō, zhè běn shū yǒudiǎnr nán.

51. Оршин илрэх өгүүлбэрээр бий болох ба алга болохыг илэрхийлэх

处所词 + 动词 + 趋向补语/结果补语 + (了) + 数量短语 + 人/物 / 处所词 + 动词 + 结果补语 + 了 + 数量短语 + 人/物

Өгүүлбэрийн эхний газар орчныг тогтоож, үйл үг чиглэл эсвэл үр дүнгийн хэсэгтэйгээ өөрчлөлтийг заан, төгсгөлийн хүн эсвэл зүйл нь ихэвчлэн шинэ мэдээлэл байна.

Бий болохыг zǒu lái, pǎo jìn, kāi lái зэрэг, алга болохыг zǒu le, mài wán le, shǎo le зэрэг хэлбэрээр илэрхийлнэ. Тооны хэлц нь ихэвчлэн төгсгөлийн хүн, зүйлийн өмнө орно.

操场上跑来两个孩子。

Cǎochǎng shàng pǎo lái liǎng ge hái zi.

Тоглоомын талбай дээр хоёр хүүхэд гүйн ирлээ.

桌上少了一本书。

Zhuō shàng shǎo le yì běn shū.

Ширээн дээрээс нэг ном алга болжээ.

52. ... талд, ... нөхцөлд, ... дотор

在 + 名词/动词性短语 + 上/下/中, + 情况

shàng нь ихэвчлэн тал, xià нь нөхцөл эсвэл нөлөө, zhōng нь явц, хүрээ эсвэл бүлгийн доторхыг заана.

zài-ийн ард нэрийн эсвэл үйл үгийн хэлц орж, утгаас нь шалтгаалан shàng, xià, zhōng-ийг сонгоно.

Энд эдгээр байрлалын үг бодит газар бус хийсвэр хүрээг заана.

在老师的帮助下，他在学习上进步很快。

Zài lǎoshī de bāngzhù xià, tā zài xuéxí shàng jìnbù hěn kuài.

Багшийн тусламжтайгаар тэр хичээлдээ маш хурдан ахисан.

53. Зүүн, өмнө, баруун, хойд, дунд гэсэн байршлын нэр

地点 + 的 + 东/南/西/北方 / 地点 A + 和 + 地点 B + 中间

Эдгээр үг нь баримжаа зүйлээс харах чигийг заана; “дунд” нь зүйлсийн хооронд эсвэл хүрээний төвийг илэрхийлнэ.

Чигийн үг “газар + de”-ийн дараа орж болно; “A ба B-ийн дунд” хэлбэрт хоёр баримжаа тодорхой байна.

学校的北方有一个公园。

Xuéxiào de běifāng yǒu yí ge gōngyuán.

Сургуулийн хойд талд нэг цэцэрлэгт хүрээлэн бий.

银行和邮局中间是超市。

Yínháng hé yóujú zhōngjiān shì chāoshì.

Супермаркет банк, шуудангийн хооронд байна.

54. Dāngrán, qíshí, zhōngyú, cái, jiù өнгө аяс ба цагийн дайвар үгс

主语 + 终于/才/就 + 动词短语

Dāngrán, qíshí нь байр суурь, нэмэлтийг, zhōngyú нь хүлээлтийн дараах биелэлтийг, cái ба jiù нь орой/бага болон эрт/хурданы ялгааг илтгэнэ.

Ихэвчлэн холбогдох өгүүлэхүүний өмнө орно; cái, jiù-г зөвхөн бодит цагаар бус, өгүүлэгчийн хүлээлтээр ойлгоно.

他终于来了，其实他早就出门了。

Tā zhōngyú lái le, qíshí tā zǎo jiù chūmén le.

Тэр эцэст нь ирлээ; үнэндээ аль эрт гэрээсээ гарсан байв.

55. Cái, mǎshàng, xiān, yíhuìr, gāng, gānggāng, yìzhí цагийн дайвар үгс

主语 + 时间副词 + 动词短语

Эдгээр үг үйлдэл орой, удахгүй, түрүүлж, түр хугацаанд, дөнгөж эсвэл тасралтгүй болохыг заана.

Цагийн дайвар үг ихэвчлэн үйл үгийн өмнө орно; cái нь хүлээснээс орой эсвэл бага, gāng ба gānggāng нь саяхныг илтгэнэ.

他刚到家，马上就给我打电话了。

Tā gāng dào jiā, mǎshàng jiù gěi wǒ dǎ diànhuà le.

Тэр дөнгөж гэртээ ирээд шууд над руу залгасан.

56. ...-аас гадна ... бас/мөн/бүгд...

除了 + A + (以外) , B + 还/也/都 + 谓语

Энэ бүтэц эхний зүйлийг багтааж, түүнээс гадна өөр хүн, зүйл эсвэл нөхцөл байгааг илэрхийлнэ.

yíwài-г орхиж болно; дараах өгүүлбэрт hái, yě нь нэмэлтийг, dōu нь холбоотой бүхнийг онцолно. Энэ хэсэг chule-ийн хасах утгыг авч үзэхгүй.

除了汉语以外，她还会说英语。

Chúle Hànyǔ yíwài, tā hái huì shuō Yīngyǔ.

Тэр хятад хэлнээс гадна англиар бас ярьж чадна.

57. bú shì...ma? сөрөг асуултаар онцлох

主语 + 不是 + 陈述内容 + 吗?

Энэ нь ихэвчлэн мэдээлэл асуухгүй, харин батлах өнгийг хүчтэй болгож эсвэл үндэслэлтэй дүгнэлтийг сануулна.

bú shì-г ихэвчлэн эзний дараа, онцлох өгүүлэмжийн өмнө тавьж, төгсгөлд ma хэрэглэнэ. Аялга ба хам сэдэв нь сануулга, баталгаа эсвэл зөөлөн эсэргүүцлийг ялгана.

天气这么好，不是很适合出去走走吗?

Tiānqì zhème hǎo, bú shì hěn shìhé chūqu zǒuzou ma?

Цаг агаар ийм сайхан байхад гадаа гарч алхахад тун тохиромжтой биш гэж үү?

58. Үйл үг-нөхцөл гишүүний хэлц 2

主语 + 动词 + 补语

Үйл үг-нөхцөл гишүүний хэлц нь үйлдэл ба нэмэлт тайлбарыг холбож үр дүн, байдлыг тодорхой болгоно.

Нөхцөл гишүүн ихэвчлэн үйл үгийн араас шууд орно; тусагдахуун болон бусад хэсгийн байрлал тухайн бүтцээс шалтгаална. Энэ хэсэг зөвхөн үндсэн холбоог тайлбарлана.

我听懂老师的话了。

Wǒ tīngdǒng lǎoshī de huà le.

Би багшийн хэлснийг сонсоод ойлголоо.

59. Зайлшгүй ба хангалттай нөхцөлийн ялгаа

只有 + 必要条件, 才 + 结果 / 只要 + 充分条件, 就 + 结果

“Zhǐyǒu A cái B” нь А-г В-ийн зайлшгүй нөхцөл, “zhǐyào A jiù B” нь А-г В-д хангалттай нөхцөл гэж заана.

Зайлшгүй нөхцөлд zhǐyǒu... cái..., хангалттай нөхцөлд zhǐyào... jiù... хэрэглэнэ; cái ба jiù-г соливол логик өөрчлөгдөнө.

只有认真练习，才会进步。

Zhǐyǒu rènzhēn liànxí, cái huì jìnbù.

Зөвхөн хичээнгүйлэн дасгал хийж байж ахина.

只要有时间，我就来。

Zhǐyào yǒu shíjiān, wǒ jiù lái.

Цаг л байвал би ирнэ.

60. Тийм ч сайн биш

评价对象 + 不怎么样

bù zěnmeyàng нь түгээмэл сөрөг үнэлгээ бөгөөд шууд “маш муу” гэхээс ихэвчлэн зөөлөн.

Үнэлж буй зүйл эсвэл тал нь өгүүлэгдэхүүн, нөхцөлөөс тодорхой байна; ихэвчлэн өгүүлэхүүн болж, чанар эсвэл байдлын асуултад дангаар хариулж болно.

这家饭店的服务不怎么样。

Zhè jiā fàndiàn de fúwù bù zěnmeyàng.

Энэ рестораны үйлчилгээ тийм ч сайн биш.

61. Тоо хэмжээ давтах: тооны үг + тоолох үг + тооны үг + тоолох үг

数词 + 量词 + 数词 + 量词 (+ 地) + 动词

Ижил тооны үг-тоолох үгийн хэлц дараалан орж нэгж бүр ижил үйлдэлд тус тус оролцохыг онцолно.

Хоёр тоо хэмжээний хэлц ихэвчлэн ижил бөгөөд араас нь de, үйл үг орж болно; нөхцөл нь нэг нэгээр эсвэл бүлэг бүлгээр гэсэн утгатай байна.

请一件一件地把衣服放好。

Qǐng yí jiàn yí jiàn de bǎ yīfu fàng hǎo.

Хувцсыг нэг нэгээр нь эмх цэгцтэй тавина уу.

62. bǐ ба gēn...yíyàng-аар харьцуулах

A + 比 + B + 更/还 + 形容词 / A + 跟/和 + B + 一样 + (形容词) / A + 不比 + B + 形容词 / A + 比 + B + 多/少/早/晚 + 动词 + 数量短语

A bǐ B нь A ба B-ийн ялгааг, A gēn B yíyàng нь адил талыг, A bù bǐ B нь тухайн шинжээр A нь B-ээс давна гэсэн дүгнэлтийг үгүйсгэнэ.

gèng эсвэл hái нь bǐ харьцуулалтын ялгааг хүчтэй болгоно; yíyàng нь дангаараа өгүүлэхүүн болох эсвэл тэмдэг нэрийн өмнө орж болно; тодорхой тоон зөрүүг duō/shǎo/zǎo/wǎn + үйл үг + тооны хэлцээр илэрхийлнэ.

今天比昨天更冷。

Jīntiān bǐ zuótiān gèng lěng.

Өнөөдөр өчигдрөөс бүр хүйтэн байна.

我跟姐姐一样高。

Wǒ gēn jiějie yíyàng gāo.

Би эгчтэйгээ адил өндөр.

63. Suīrán... kěshì...-аар буулт ба эсрэгцэл илэрхийлэх

虽然 + 事实, 可是/但是 + 转折结果

Эхний хэсэг баримтыг зөвшөөрч, дараагийн хэсэг ердийн хүлээлтээс өөр үр дүн эсвэл үнэлэлтийг өгүүлнэ.

Suīrán нь зөвшөөрсөн баримт, kěshì эсвэл dànshì нь гол дүгнэлтийг танилцуулна; хоёр хэсэг бодит эсрэгцэлтэй байна.

虽然下雨了，可是我们还是出门了。

Suīrán xiàyǔ le, kěshì wǒmen háishì chūmén le.

Бороо орсон ч бид гадагш гарсан.

64. Wèile-гаар зорилго илэрхийлэх

为了 + 目的, 主语 + 行动

Wèile нь зорилгыг танилцуулж, дараагийн өгүүлбэр уг зорилгод хүрэх үйлдлийг өгүүлнэ.

“Wèile + зорилго” нь гол өгүүлбэрийн өмнө эсвэл эзний дараа орж болно; зорилго нь гол үйлдлийн шалтгааныг тайлбарлана.

为了身体健康, 他每天跑步。

Wèile shēntǐ jiànkāng, tā měitiān pǎobù.

Эрүүл мэндийнхээ төлөө тэр өдөр бүр гүйдэг.

65. de hěn, jí le, huài le-ээр өндөр зэргийг илэрхийлэх

形容词 + 得很 / 形容词/动词 + 极了 / 形容词/动词 + 坏了

Эдгээр нөхөл бүгд зэргийг хүчтэй болгоно: de hěn ба jí le нь маш, huài le нь мэдрэмж эсвэл байдал маш хүчтэй болсныг ихэвчлэн заана.

de hěn нь тэмдэг нэрийн, jí le нь тэмдэг нэр эсвэл зарим сэтгэлийн үйл үгийн ард орно; huài le нь ядрах, сандрах, өлсөх зэрэг хүчтэй байдалтай ихэвчлэн холбогдож, энд үнэхээр эвдрэх гэсэн үг биш. 今天热得很。

Jīntiān rè de hěn.

Өнөөдөр маш халуун байна.

这个办法好极了。

Zhège bànfǎ hǎo jí le.

Энэ арга үнэхээр сайн.

66. Тусгай ба нэрээс зээлсэн тоолох үг

数词 + 专用名量词 + 名词 / 数词 + 借用名量词 + 名词

Тусгай тоолох үг běn, zhāng, jiàn мэт тогтсон ангилал заана; зээлсэн хэмжүүр аяга, сав, хайрцаг гэх анхны утгаа хадгалж нэг сав эсвэл порц илэрхийлнэ.

Үндсэн дараалал нь “тоо + тоолох үг + нэр үг”; тусгай хэмжүүрийг нэр үгийн хоршлоор, зээлсэн хэмжүүрийг бодит сав эсвэл порцыг онцлоход хэрэглэнэ.

我买了两本书。

Wǒ mǎi le liǎng běn shū.

Би хоёр ном худалдаж авсан.

请给我一杯茶。

Qǐng gěi wǒ yì bēi chá.

Надад нэг аяга цай өгнө үү.

67. Асуух төлөөний үгийн ерөнхий ба тодорхой бус заалт

疑问代词 + 都/也 + 谓语 / 主语 + 好像/可能 + 疑问代词 + 谓语

Dōu эсвэл yě-тэй хоршиход үл хамаарах зүйлгүй ерөнхий утга, харин хүүрнэх өгүүлбэрт тодорхойгүй хүн, юм, газрыг заана.

Эхлээд өгүүлбэр үнэхээр асууж буй эсэхийг ялгана; ерөнхий заалт dōu, yě-тэй, тодорхой бус заалт “магадгүй”, “юм шиг” нөхцөлд элбэг.

谁都可以参加。

Shéi dōu kěyǐ cānjiā.

Хэн ч оролцож болно.

□□□□□□□□

Wǒ hǎoxiàng zài nǎr jiàn guo tā.

Би түүнтэй хаа нэгтээ уулзаж байсан шиг байна.

68. Zǒng, zǒngshì, yòu, chángcháng давтамжийн дайвар үгс

主语 + 总/总是/常常/又 + 动词短语

Zǒng, zǒngshì нь байнга тийм байхыг, chángcháng нь ойр ойрхон, yòu нь дахин давтагдахыг илтгэнэ.

Үйл үг эсвэл тэмдэг нэрийн өмнө орно; өнгөрсөнд давтагдсан үйлдэлд yòu-г хэрэглэж, ирээдүйг заадаг zài-гаар дур мэдэн сольж болохгүй.

他常常忘记带钥匙，昨天又忘了。

Tā chángcháng wàngjì dài yàoshi, zuótiān yòu wàng le.

Тэр түлхүүрээ байнга мартдаг бөгөөд өчигдөр бас мартжээ.

69. shì...de-ээр ярьж буй хүний үзэл, хандлагыг онцлох

主语 + 是 + 谓语 + 的

Энэ бүтэц өгүүлэхүүний агуулгыг ярьж буй хүний баталсан дүгнэлт болгон гаргаж, өнгөрсөн үйлдлийн цаг, газар, аргыг дан тодруулахгүй.

Батлах өгүүлэхүүний өмнө shì, өгүүлбэрийн төгсгөлд de тавина. Ярианд shì-г заримдаа орхиж болох ч de нь онцолсон байр суурийг хадгална.

我是同意这个办法的。

Wǒ shì tóngyì zhège bànfa de.

Би энэ аргыг үнэхээр дэмжиж байгаа.

70. Байрлал, шилжүүлэлт, үр дүнгийн бǎ бүтэц

主语 + 把 + 宾语 + 动词 + 在/到 + 处所 / 主语 + 把 + 宾语 + 动词 + 给 + 接收者 / 主语 + 把 + 宾语 + 动词 + 结果补语

Bǎ нь нөлөөлөлд орсон тусагдахууныг урагшлуулж, дараах өгүүлэхүүн нь байрлал, хүлээн авагч эсвэл үр дүнг заана.

Тусагдахуун тодорхой байх бөгөөд өгүүлэхүүн дан үйл үг байж болохгүй; ихэвчлэн байрлал, хүлээн авагч, үр дүнгийн нөхцөл дагалдана.

我把书放在桌子上了。

Wǒ bǎ shū fàng zài zhuōzi shàng le.

Би номыг ширээн дээр тавьсан.

请把这封信交给老师。

Qǐng bǎ zhè fēng xìn jiāo gěi lǎoshī.

Энэ захидлыг багшид өгнө үү.

71. Gēnjù угтвар үгээр үндэслэл илэрхийлэх

根据 + 依据, 主语 + 谓语

Gēnjù нь дүгнэлт, үйлдэл, шийдвэрийн үндэс болсон мэдээлэл, дүрэм эсвэл баримтыг танилцуулна.

“Gēnjù + үндэслэл, ...” хэлбэр түгээмэл; үндэслэл тодорхой байж, дүгнэлтийг өөрийг нь давтаж болохгүй.

根据天气预报，明天会下雨。

Gēnjù tiānqì yùbào, míngtiān huì xià yǔ.

Цаг агаарын мэдээгээр маргааш бороо орно.

72. Харахад

看来, + 判断

kànlái нь шинж тэмдэг эсвэл мэдэгдэж буй баримтаас дараах дүгнэлтийг гаргасныг илэрхийлнэ.

Ихэвчлэн дүгнэлтийн өмнө орж, дангаараа холбоос үг шиг хэрэглэгдэнэ; араас нь шууд гадаад төрх биш, таамаг дүгнэлт орно.

天越来越黑了, 看来要下雨了。

Tiān yuèlái yuè hēi le, kànlái yào xià yǔ le.

Тэнгэр улам харанхуйлж байна, бороо орох бололтой.